

Nyligen fattade beslut hotar att på sikt slå ut ras- och förärbredden inom agilitysporten. I klass III är det för majoriteten av hundarna i dag omöjligt att klara idealtiden på många tävlingar. Debattens vågor går förstås höga.

AV MARI EDMAN, TEXT & PHOTODISC, BILD

För att vinna en agilitytävling måste man göra det bästa loppet. Det ekipage som har minst antal fel kombinerat med snabbaste tid vinner alltid. Men för att inom agilityn tävla om andra mål – som pinnar, uppflyttningar, cert och utmärkelser – samt delta i tävlingar som specialskriften *Agilitybladets* "Årets agilityhund" och "Årets dubbelnolla", krävs det alltid att loppet är felfria, det vill säga nollade.

På agilitydomarkonferensen i november höjdes den rekommenderade idealtidskoefficienten i samtliga klasser, förutom i hoppklass II och III. Idealtiden är den tid som domaren bestämmer att hundarna måste springa banan under för att inte få tidsfel. Koefficienten är i detta fall den genomsnittshastighet som hunden måste hålla, mätt i meter/sekund. Höjer man koefficienten, sänker man alltså idealtiden.

Enligt ordföranden i Svenska agilitydomarföreningen, **Sven Åfeldt**, föregicks inte beslutet på domarkonferensen av någon direkt diskussion, däremot av en omröstning. Främsta argumentet för koefficienthöjningen var att "det ska inte vara en självklarhet att klara idealtiden".

Inga röster har höjts som inte stöder detta. Inte heller verkar det vara många som är emot koefficienthöjningen i agility- och hoppklass I samt agilityklass II, där idealtiden oftast har varit relativt generös. En agilityhund ska vara både hindersäker och snabb. Det är vad sporten går ut på. Och det finns ju ingen vits med att få sin hund uppflyttad till klass III om hunden knappt galopperar runt banan, eller till exempel behöver få hjälp att hitta slalomingången.

Men att utifrån detta resonemang ta steget till att göra idealtiden omöjlig att klara av för majoriteten av hundarna i klass III är en annan sak. För om man tittar på de tävlingar som i skrivande stund har ägt rum sedan domarkonferensen har det ibland varit löjligt hårda idealtider i klass III. Tider som några enstaka, någon gång inget, ekipage har klarat att springa under.

Idealtidskoefficienten är bara en rekommendation för när förutsättningarna är normala. Det går inte att springa lika snabbt i alla lopp. Innehåller banan många kluriga svängar som i så kallade "threadles" (flera hinder bredvid varandra som ska tas från samma håll), vilket verkar vara en trend i klass III för tillfället, dämpas farten rejält. Eller om underlaget är till exempel halt.

Tyvärr tar inte alla domare hänsyn till detta. Kanske för att de inte riktigt kan räkna ut vilken väg hundarna kommer

NOLLAN

– ett ouppnåeligt ideal?

att springa eller hur svängarna ska mätas. För att domarna mäter olika vet alla som har sett dem stega runt med sina mätjul. När fem hundar har gått i mål har domarna dock alltid möjlighet att justera den preliminärt satta idealtiden.

– Men det verkar ha blivit en prestigegrej för domarna att inte justera idealtiden. Och att höja den finns inte på kartan, tycker **Lotta Turkalj**, Sydöstra Skånes BK.

En av domarna som röstade för att höja koefficienten i agilityklass III till 3,5 meter/sekund var **Alar Meomuttel**:

– Jag är intresserad av internationell agility. Och jag tror att sänkta idealtider kan bli en extra morot för att förbättra nivån på de svenska elit ekipagen. Inom den internationella agilityn är koefficienten i agilityklass III 4,0 meter/sekund.

En annan domare som förordade höjningen var **Kenth Svartberg**:

– För mig handlade det främst om klass I. Jag tyckte inte att det var så viktigt att höja koefficienten i klass III och i hoppklassen blev den inte heller ändrad. Förmodligen närmar vi oss nu en smärtgräns i klass III.

Frågan är om vi inte redan är där. I så fall tror många agilitytävlande att detta kommer att få mycket trista konsekvenser på sikt. Både vad gäller ras- och förärbredden inom sporten.

Enligt Nationalencyklopedin betyder

ideal: "Något önskvärt, förebildligt, ofta också ouppnåeligt." Och för en domare som Kenth Svartberg är idealtiden just ett ideal. Men vill verkligen alla agilitytävlande, som sammanlagt gjorde nästan 50 000 tävlingsstarter under förra året, att den eftertraktade nollan ska vara ouppnåelig?

Vad finns det då för morot för de som tävlar i klass III, som inte tillhör eliten, är landslagsaspiranter eller nästintill? I dagsläget är man ju till på köpet tvungen att flytta upp i klass III när hunden har erövrat tre pinnar i klass II.

Som Susanne Jönsson, Kumla

utmärkelser gör det – precis som i tävlingslydnaden – möjligt att sätta upp personliga mål, oberoende av hur det går för konkurrenterna.

Lotta Turkalj fortsätter:

– Jag vill fortsätta tävla, eftersom det är kryddan med all träning. Men att tävla utan morötter känns meningslöst.

Kenth Svartberg har förmodligen rätt när han säger att en rasutarming av agilitysporten är oundviklig. Många vill så klart vinna och väljer därför en ras de kan konkurrera med när de skaffar en ny hund. Men är detta en utveckling som måste påskyndas genom beslut

Idealtidskoefficienter

Klass	Före november	Nu
Agilityklass I	2,7 m/sek	2,9 m/sek
Agilityklass II	3,0 m/sek	3,2 m/sek
Agilityklass III	3,3 m/sek	3,5 m/sek
Hoppklass I	3,0 m/sek	3,3 m/sek
Hoppklass II	3,7 m/sek	3,7 m/sek
Hoppklass III	4,1 m/sek	4,1 m/sek

BK, som tävlande i klass III med border-terrier, undrar:

– Alla vi andra då som har en otroligt säker hund som inte är blixtrande snabb, men av en ras som vi trivs att leva med. Ska vi sluta tävla, eller...?

– Denna utveckling är mycket olycklig. Vem finansierar sporten? Jo, det är den stora massan. Tröttnar den blir det väldigt dyrt för oss andra. Dessutom, borde inte agility vara en sport för alla?, frågar å sin sida Ulla Fröberg, Mälare BK, som har tävlat agility sedan åttiotalet och kom femma på senaste SM med sin berger des pyrénées, Gassie.

Redan före höjningen av koefficienterna var det svårt att klara idealtiden i agilityklass III. Hundarna var tvungna att springa fort hela loppet, ta snäva svängar och ha snabba och säkra kontaktfält. Och så ska det naturligtvis vara.

Men varför höja koefficienten ytterligare?

– Eliten sporrar varandra ändå, menar bland många andra Lotta Turkalj.

– Min blandras, Lizzie, är hinder-säker och springer fort. Men inte tillräckligt fort för att klara de nya idealtiderna. Nu har dessutom min chans att tävla om "Årets dubbelnolla" och inteckningar i ett AgIF-diplom (inofficiell championatliknande titel för bland annat oreggade hundar, reds. anm.) försvunnit. Och för att ta sig till SM måste man komma på åtminstone femte-sjätte plats, om man inte har några vinster. Så vad finns det kvar för oss att sträva efter?

Agility är, och ska vara, en konkurrenssport. Men den är också mer än så. Annars hade det över huvud taget inte funnits några agility-championat att sikta mot. Och inte hade det funnits tävlingar som till exempel "Årets dubbelnolla". Sådana

som varken verkar vara genomtänkta eller ordentligt debatterade?

Hur vill vi agilitytävlande egentligen att vår sport ska se ut på sikt?

En del förespråkar en separat elitklass, för att inte de som i dag kommer upp i trean och där blir av med sina morötter ska tröttna. Andra vurmar för en nybörjarklass, för att det ska bli lättare att få fler ägare att aktivera sina hundar och våga börja tävla.

Det sistnämnda är helt i linje med Svenska brukshundsklubbens pågående projekt: "Vision 2010 – Brukshundsklubbens väg i framtiden". Med hjälp av en medlemsenkät, seminarium samt grupparbeten vid kongressen 2004 har man bland annat kommit fram till att man vill "ge alla medlemmar möjlighet till en utvecklande sysselsättning med sin hund". Och att man vill göra tävlingsformerna "attraktivare och mer lättillgängliga".

Men med tanke på det beslut som fattades i november verkar det inte vara meningen att agilityn ska vara den charmiga, breda och roliga sport som vi tävlande gärna vill inbilla oss att vi ägnar större delen av vår fritid åt, utan uteslutande en elitssport.

Ett sätt att förhindra detta är att följa rekommendationerna från Anna Lindberg, Örnsköldsviks BK, som tävlar i klass III med sin powder puff Monty:

– Skippa åtstramningar av idealtiderna. Så kan man i alla fall lyckas de gånger border collierna/sheltiesarna gör bort sig; Dela ut cert till bästa felfria ickechampion, oavsett placering och antal startande. Dela också ut fler pinnar och gör uppflyttningarna frivilliga.

MARI EDMAN
E-POST: edman.mari@mbox300.swipnet.se